

Riktlinjer för det systematiska brandskyddsarbetet inom Serviceförvaltningen

Innehåll:

1.SYFTE OCH OMFATTNING	2
2.SERVICEFÖRVALTNINGENS BRANDSKYDDSORGANISATION	3
3.FÖREBYGGA OCH MINIMERA KONSEKVENSERNA VID EN BRAND	6

Version: 1.1

Antagen av: Servicenämnden 2018-10-17 justerad 2019-04-23

Revideras senast: 2022-12-31

1. Syfte och omfattning

Enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor har den som äger en byggnad och den som bedriver verksamhet där, det yttersta ansvaret för sitt brandskydd. Det innebär en skyldighet att i skälig omfattning hålla utrustning för livräddning vid brand och att i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

Då Servicenämnden genom dess Serviceförvaltning både bedriver verksamheter inom Lunds kommun och äger i stort sett alla byggnader, så har förvaltningen "två typer av" ansvarsområden för brandskyddet. Dels ett organisatoriskt ansvar för Serviceförvaltningens egna verksamheters brandskydd. Dels ett fastighetsägaransvar för brandskyddet i de byggnader som Lundafastigheter äger. Som fastighetsägare ska förvaltningen säkerställa att det finns en tydlig gränsdragning gällande brandskyddet och att hyresgästen förstår sitt ansvar. Hyresgäst är i stort sett all kommunal verksamhet i Lund.

Systematiskt brandskyddsarbete (SBA)

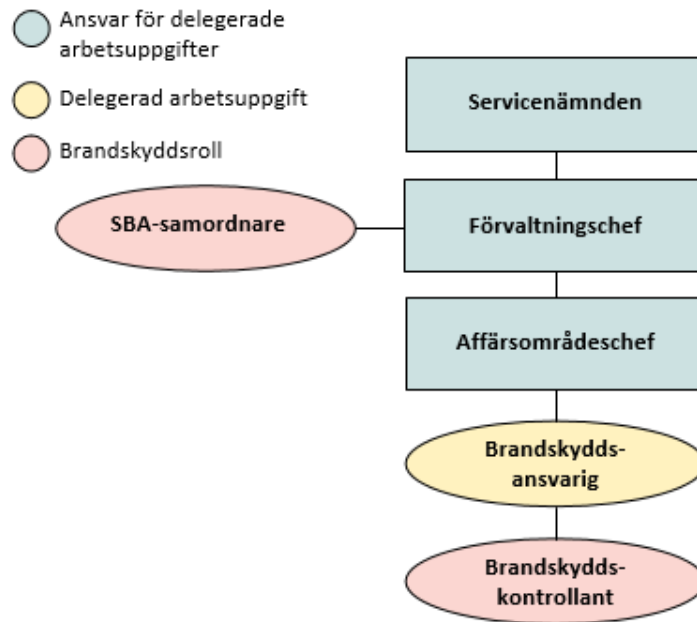
I Statens räddningsverks allmänna råd och kommentarer om systematiskt brandskyddsarbete (SRVFS 2004:3), står att ett skäligt brandskydd innebär att systematiskt brandskyddsarbete bör bedrivas. Detta innebär att arbeta förebyggande, för att så långt det går hindra att en brand uppstår, men också arbeta förebyggande med de delar som måste fungera vid en eventuell brand. I arbetet ingår att arbeta med både byggnadstekniska och organisatoriska faktorer.

Varje ny-, till- eller ombyggd fastighet ska anmälas till Räddningstjänsten Syd. Vid anmälan översänds även anläggningsintyg och revisionsbesiktning. Besiktningsprotokoll för brandlarm ska årligen översändas till Räddningstjänsten Syd. Vissa byggnader eller anläggningar där konsekvenserna av en brand kan bli särskilt stora, eller där många tillbud/bränder skett, gör Räddningstjänsten Syd extra tillsyn. Fastighetsägaren har ansvar för att det finns ett avtal med hyresgästen som tydligt reglerar vem som ansvarar för vilka delar i brandskyddet samt att hyresgästen är införstådd med vad deras åtaganden innebär.

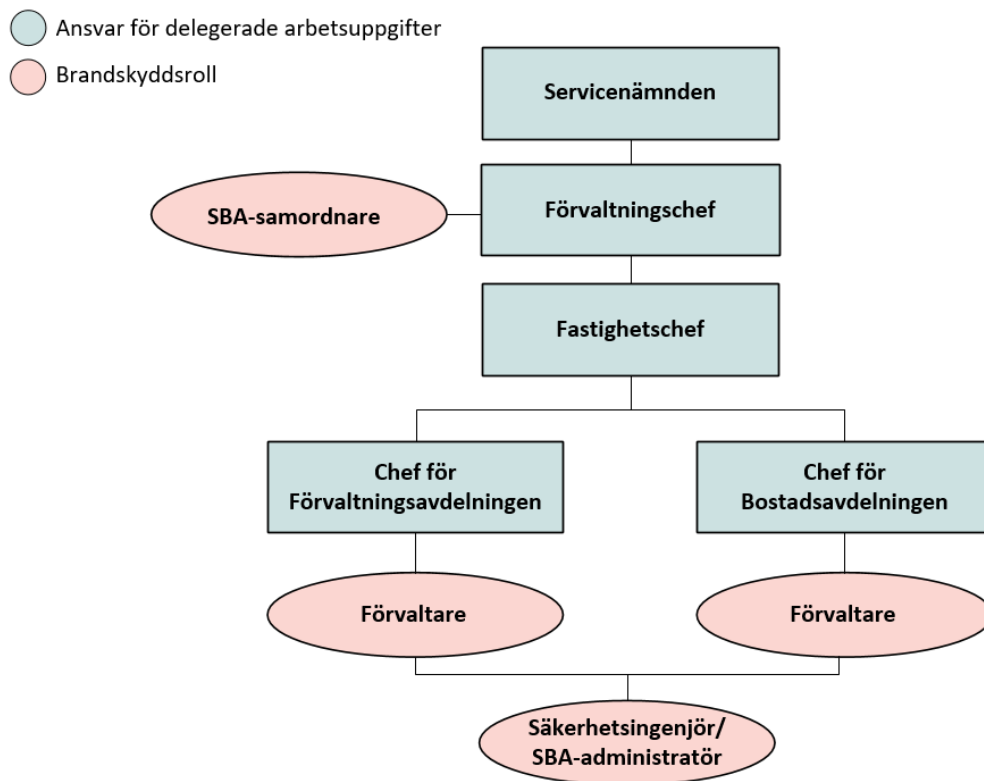
Varje verksamhet inom förvaltningen ska bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete och arbetet ska dokumenteras. Dokumentationen av brandskyddet ska vara tillräcklig för att säkerställa att underhåll och andra skäliga brandskyddsåtgärder, både tekniska och organisatoriska, vidtas. Det systematiska brandskyddsarbetet är ett sätt att ha ordning och reda i brandskyddet och det ska integreras i förvaltningens ledningsprocesser. Inom verksamheten ska det finnas en brandskyddsansvarig med särskilt ansvar för brandskydd och dokumentation av brandskyddet.

2. Serviceförvaltningens brandskyddsorganisation

Fördelning av verksamhetens brandskyddsuppgifter

Fördelning av fastighetsägarens brandskyddsuppgifter

Organisation och ansvar

Servicekommitté

Det är Servicekommittén som bär det yttersta ansvaret för det systematiska brandskyddsarbetet (SBA). Ansvaret kan inte delegeras vidare, men arbetsuppgifterna som brandskyddsarbetet innebär delegeras till Serviceförvaltningen.

Förvaltningschef

Förvaltningschefen ansvarar för att förvaltningen planerar det systematiska brandskyddsarbetet samt säkerställer att det finns tillräckliga resurser för att införa, driva och förbättra ett säkert brandskydd i de egna verksamheterna samt i ägda fastigheter. Fastighetsägarens ansvar regleras i Lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) under §§ 2-3.

Fastighetsägarens ansvar omfattar exempelvis att

- ansvara för fastighetsägarens brandskyddsorganisation och dess resurstilldelning, inkl externa resurser
- övergripande uppföljning av brandsäkerhetsarbetet
- hantera samarbetsfrågor gentemot hyresgäster

Brandskyddsansvarig (verksamhetsansvar)

Verksamhetens brandskyddsuppgifter delegeras av förvaltningschefen till affärsområdescheferna som i sin tur delegerar det till brandskyddsansvariga inom verksamheten. Brandskyddsansvariga skall planera, samordna och följa upp brandskyddsarbetet samt underhålla/uppdatera dokumentationen som ligger inom deras verksamhetsområde.

Brandskyddsansvarig inom verksamheten ska dessutom:

- utse brandskyddskontrollant i den dagliga verksamheten och kontrollera att berörd personal har erforderlig utbildning och information
- tillse att brandskyddskontroller och att eventuella åtgärder genomförs
- rapporterar till SBA samordnaren vid incidenter/tillbud

Fastighetschef (fastighetsägarens ansvar)

Fastighetsägarens brandskyddsuppgifter delegeras av förvaltningschefen till fastighetschefen. Fastighetschefens uppgift är att säkerställa att det finns en organisation som har kompetens och resurser för att fullfölja fastighetsägarens ansvar för brandskyddet.

Roller och grupper

SBA samordnare (verksamhet)

SBA samordnaren samordnar det övergripande brandskyddsarbetet inom Serviceförvaltningen. I denna uppgift ingår det att sköta den samlade administrationen, samordna utbildningar och att minst en gång per år informera förvaltningsledningen om SBA-arbetet. Samordnaren skall även kontrollera och följa upp att Serviceförvaltningens verksamheter följer de regler och instruktioner de har blivit tilldelade.

Brandskyddskontrollant (verksamhet)

I respektive verksamhet ska det finnas minst en utbildad brandskyddskontrollant. Kontrollanten genomför kontroller enligt uppgjord kontrollplan samt meddelar brister

till ansvarig förvaltare. Fel och brister som upptäcks under den dagliga driften samt under brandskyddskontroll skall rapporteras till brandskyddsansvarig för verksamheten.

Fastighetsförvaltare (fastighetsägare)

Fastighetsförvaltaren tillser genom hyreskontraktet att hyresgästen får tillgång till gränsdragningslista gällande det systematiska brandskyddsarbetet. Förvaltaren genomför årlig revision/uppföljning av det systematiska brandskyddsarbetet tillsammans med säkerhetsingenjör och SBA-administratör.

Säkerhetsingenjör och SBA-administratör (fastighetsägaransvar)

Säkerhetsingenjör och SBA-administratör inom Lundafastigheter har som uppgift att tillsammans med fastighetsförvaltaren planera och samordna brandskyddsarbetet samt att underhålla/uppdatera den brandtekniska dokumentationen avseende de kommunägda fastigheterna. De kontrollerar själva, eller via upphandlade entreprenörer, att fastighetsägarens åtagande enligt hyresavtalets gränsdragningslista uppfylls. De rapporterar regelbundet till Räddningstjänsten Syd ändringar inom fastighetsbeståndet och deltar på möten som kommunens beredskapssamordnare sammankallar till.

Brandskyddsgrupp

En förvaltningsövergripande grupp träffas för att tillsammans med SBA-samordnaren planera och utveckla förvaltningens brandskyddsarbete. Gruppen bör bestå av SBA-samordnaren, representant från förvaltningens brandskyddsansvariga, Lundafastigheters säkerhetsingenjörer och SBA-administratör. Gruppen träffas minst två gånger per år, och det är samordnaren som sammankallar till mötena och ser till att de dokumenteras.

Brandskyddsgruppens uppgift är:

- att bistå samordnaren med information om förvaltningens brandskyddsstatus
- att fungera som förlängd arm ut i förvaltningens verksamhet
- att följa upp att intentionerna i detta styrdokument efterlevs

3. Förebygga och minimera konsekvenserna vid en brand

I kommunens Program för trygghet och säkerhet ingår SBA som en del i det olycksförebyggande arbetet. Kommunstyrelsen följer årligen upp arbetet genom att förvaltningarna ger en lägesbild som består av en analys av nuläge och utvecklingen.

Risk- och sårbarhetsanalys

Hantering av risker i samband med brand ingår som en del i förvaltningens risk- och sårbarhetsarbete för att förebygga kriser. Risker och åtgärder hanteras systematiskt inom förvaltningens ledningsprocesser.

I förvaltningens kemikalieprogram görs riskbedömningar avseende specifika kemikaliers eventuella brandrisker. Kemikalieprogrammet nås på Inloggad under Miljöledning.

Dokumentation av brandskyddsarbetet

I det systematiska brandskyddsarbetet ska det finnas SBA-dokumentation för varje enskilt objekt eller flyttbara arbetsplatser, som är knutna till Serviceförvaltningen. Vid tillsyn av Räddningstjänsten Syd granskas SBA-dokumentationen.

Inom Serviceförvaltningen finns det mallar och checklistor på vad som ska finnas i en fysisk SBA-pärm. Förvaltningen kommer successivt att gå över till digitala "pärmar" som administreras av Lundafastigheter. Oavsett i vilken form brandskyddsarbetet har dokumenterats, ska det innehålla sju kontrollsteg som det Systematiska Brandskyddsarbetet är indelat i och som tydliggör hur arbetet ska genomföras.

Dokumentationen ska innehålla information om:

- objektnamn, fastighetsbeteckning och adress
- instruktioner vid utbruten brand
- uppsamlingsplats
- byggnaden och dess brandskyddslösningar
- information om vilken verksamhet som bedrivs i lokalerna
- tillsynsförrättare är Räddningstjänsten Syd
- klassindelning som är specifik för varje anläggning (finns i nivåerna hög, mellan eller låg)

Utbildning

All personal ska ha tillräcklig brandskyddsutbildning inom brand och utrymning, vilket ska dokumenteras. Brandskydd och utrymning ska ingå i introduktionen för alla nyanställda, vikarier och praktikanter. Samtliga anställda bör ges tillfälle att genomgå brandskyddsutbildning.

Personer med ansvar för SBA (samordnare, brandskyddsansvarig och brandskyddskontrollant) ska genomgå utbildning minst vart fjärde år, eller när behov uppstår (exempelvis på grund av personalomsättning).

Personal som hanterar brandfarliga varor ska ha goda kunskaper om de varor de hanterar och de som utför "heta arbeten" ska ha genomgått utbildning inom det området och ha giltigt certifikat. Utsedda anläggningsskötare ska ha god kunskap om den aktuella brandskyddsanläggningen.

Brandövning

Minst en gång per år ska utrymningsövning genomföras. Övningen ska innehålla rutiner för att hantera brand eller annan incident som kan kräva utrymning. Övningen kan med fördel planeras och utföras i samråd med Räddningstjänst Syd.

Rutiner och instruktioner

Det ska finnas rutiner och instruktioner som tydliggör ansvar och uppgifter för personalen. Rutinerna ska vara anpassade efter just den verksamheten. Till exempel ska det finnas beskrivning av uppsamlingsplatsen vid utrymning och var brandsläckare finns.

Kontroll och incidentrapportering

Brandskyddet ska kontrolleras med hjälp av en checklista och det ska i dokumentationen framgå hur ofta verksamheten ska kontrolleras. Brandskyddsansvarig för verksamheten ansvarar för att det upprättas en incidentrapportering vid brand, inbrott och skadegörelse. Rapporteringen sammanställs av SBA samordnaren som händelser i Krisberedskapsplaneringen i Stratsys.

Bilagor:

- 1 Mallar för delegering av brandskyddsuppgifter inom Serviceförvaltningen
- 2 Mall för dokumentationskrav enligt de sju kontrollstegen inom SBA

Tänk alltid på

- ... att vara medveten om var de gröna nödutgångsskyltarna finns
- ... att veta var brandsläckare finns och hur de fungerar
- ... att se till att utrymningsvägar alltid är fria
- ... att alltid ta ett larm på allvar
- ... att bli riskmedveten och alltid rapportera incidenter och tillbud
- ... att brandförlopp går snabbare än du tror
- ... att se till så brandceller hålls intakta genom att hålla fönster och dörrar stängda
- ... att röken dödar